

Vertrek directeur Airborne Museum

Het bestuur van de Stichting Airborne Museum deelt het volgende mede:

'De directeur van het Airborne Museum Hartenstein, de heer Drs. F.J. Smolders, heeft te kennen gegeven uiterlijk per 31 december 2007 zijn werkzaamheden voor het museum te zullen beëindigen.

De verwachtingspatronen ten aanzien van de vervulling van de taak van de directeur enerzijds en het bestuur van de Stichting Airborne Museum anderzijds liepen te zeer uiteen om van een vruchtbare samenwerking op langere termijn te kunnen spreken.

In de drieëneenhalf jaar dat de heer Smolders als directeur verbonden was aan het museum heeft hij een waardevolle bijdrage geleverd aan het concept voor de ontwikkeling van de ambitieuze renovatie- en uitbreidingsplannen van het museum.

Voorts was hij mede realisator van de onlangs gelanceerde Liberation Route en het binnenkort te openen John Frost Informatie centrum in Arnhem.

De nog te benoemen opvolger van de heer Smolders zal de beoogde uitbreidingsplannen en verdere ontwikkelingen op museaal gebied gestalte gaan geven. De lopende renovatie- en innovatieplannen zullen door het vertrek van de directeur geen vertraging

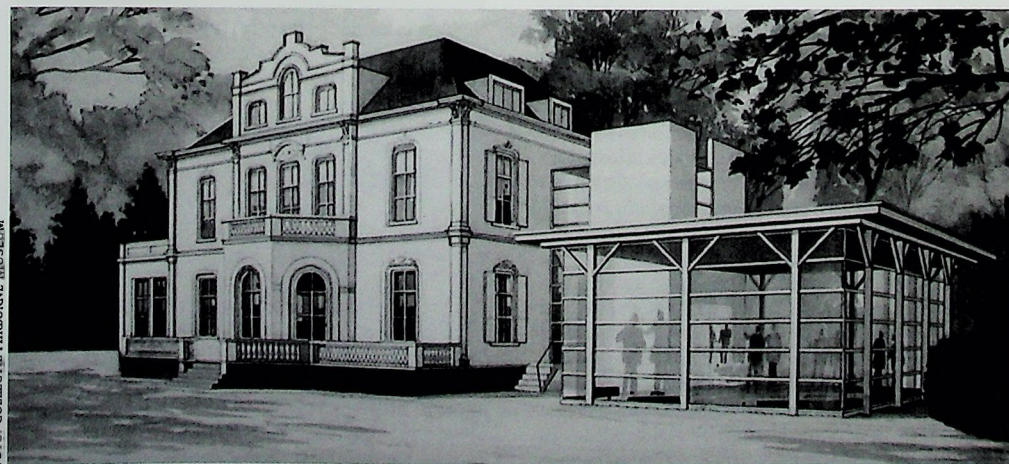
oplopen'. Was getekend: W.J.M. Duyts, secretaris en F.J. Smolders, directeur.

Renovatieplannen Airborne Museum

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan de plannen voor de renovatie van het Airborne Museum. Uitgangspunt blijft dat de villa Hartenstein zoveel mogelijk moet worden teruggebracht in de vooroorlogse staat. In eerder gepresenteerde plannen zou de naoorlogse serre aan de oostzijde van het gebouw worden verwijderd, maar daar is vanaf gezien. Deze serre wordt gezien als een inmiddels vertrouwde toevoeging aan de villa. Ook het oorspronkelijke idee om de nieuwe hoofdingang aan de oostzijde te situeren is inmiddels verlaten.

Volgens die nieuwe plannen wordt alle nieuwbouw nu gerealiseerd aan de westkant van het gebouw. Daar moet ook de nieuwe hoofdingang komen. Het entreegebouw, waarin ook de lift en de trap zullen worden geplaatst, krijgt het transparante karakter van een paviljoen met veel glas.

Intussen worden ook de plannen voor de ondergrondse uitbreiding achter het huidige gebouw verder uitgewerkt. Voor dit nieuwe museumgedeelte en ook voor andere delen van de nieuwe expositie worden regel-

Schets tekening van het nieuwe Airborne Museum. Rechts het glazen entreegebouw met lift en trappen, dat aan de westzijde van Hartenstein zal worden gebouwd.

matig nieuwe objecten aangekocht. Zo zijn onlangs een vooroorlogse Opel personenwagen en een stuk Duits afweergeschut aangeschaft, die een plaats zullen krijgen in het nieuwe grote diorama. Ook heeft men de hand weten te leggen op verschillende typen camera's, waarmee Britse en Duitse oorlogscorrespondenten de Slag om Arnhem vastlegden op foto's en films.

Wandelexcursie Onderlangs/Boven- over wordt op 6 oktober herhaald

De 'Battlefield wandeling' die op 9 juni jl. werd gehouden in het gebied rond het St. Elisabeths Gasthuis in Arnhem, zal op zaterdag 6 oktober a.s. worden herhaald. Niet alleen was de belangstelling op 9 juni erg groot, maar er kwamen ook veel verzoeken binnen om de wandeling nogmaals te organiseren.

De battlefield tour begint om 13.30 uur bij het buurthuis 't Huukske in Lombok, Mauritsstraat 22, 6812 BS Arnhem en eindigt op 17.00 uur. Vanaf 13.00 uur is buurthuis 't Huukske geopend.

De kosten bedragen per deelnemer € 17,50. Hierbij is inbegrepen koffie bij aankomst, de rondleiding en een rijk geïllustreerde gids met achtergrondinformatie. Deze gids bevat een aantal unieke 3D-luchtfoto's van het excursiegebied uit september 1944. Met behulp van een bijgeleverd 'rood/groen' brilletje kunnen deze foto's in stereo worden bekeken.

Aanmelding voor 29 september door telefonische opgave bij het Airborne Museum, telefoon 026-3337710 of per mail info@airbornemuseum.com en gelijktijdige overmaking van € 17,50 op girorekening 4403641 t.n.v. Vereniging Vrienden v/h Airborne Museum, onder vermelding van 'Battlefield Tour 6 oktober'. De inschrijving vindt plaats in volgorde van binnenkomst van de giro-overschrijvingen. Alleen als er geen plaats meer is, krijgt u bericht.

Unieke droppings-container overgedragen

Om verzetsgroepen in bezet gebied vanuit de lucht te bevoorraden, werden in Engeland gedurende de oorlog verschillende typen containers ontwikkeld. Een daarvan was het type 'H'. Deze bestond uit vijf bussen, die door middel van twee stangen aan elkaar waren verbonden. Samen met een metalen stootkussen en een deel waarin de parachute werd opgeborgen, vormden ze een complete container. Nadat de container was neergelaten, konden de verbindingstangen, die met een snelsluiting vastzaten, worden losgemaakt, waardoor het geheel uiteenviel in vijf losse, draagbare bussen. De andere onderdelen en de parachute konden vervolgens met een meegeleverde schop worden begraven.

Van dit type container zijn vrijwel geen exemplaren bewaard gebleven, behalve in Frankrijk waar er een staat opgesteld in het museum voor de Special Air Service in Saint-Marcel.

Enkele jaren geleden kwamen bij graafwerkzaamheden bij Wilnis resten van een container type H tevoorschijn uit een sloot. Deze onderdelen, die samen een bijna complete container vormden, zijn vervolgens aangekocht door het Airborne Museum. De Vereniging Vrienden heeft vorig jaar aangeboden de kosten voor

FOTO: BERRY DE REUS

5 juli 2007. De gerestaureerde container van het type H wordt door de Vereniging Vrienden overgedragen aan de Stichting Airborne Museum. V.l.n.r. Ivar Goedings (secretaris VVAM), Wybo Boersma (lid van het Stichtingsbestuur), Driekus Heij (voorzitter van de Stichting) en de heer Wamelink (de restaurateur).

een volledige restauratie te zullen betalen. De heer Wamelink uit Aalten werd bereid gevonden deze restauratie uit te voeren. Hij heeft dit werk met zeer veel kennis van zaken gedaan. Gevonden delen werden gerestaureerd en ontbrekende onderdelen werden nauwkeurig nagemaakt. Het resultaat is een complete container type H, zoals gebruikt voor het bevoorraden van de verzetsbeweging in Nederland.

Op vrijdag 5 juli jl. heeft het bestuur van de Vereniging Vrienden, in aanwezigheid van een aantal belangstellenden, de gerestaureerde container overgedragen aan het bestuur van de Stichting Airborne Museum. Deze container type H zal in het vernieuwde Airborne Museum een permanente plaats krijgen bij het verhaal over het Verzet op de Veluwe. Voorlopig staat hij opgesteld bij de container type C op de eerste verdieping van het museum.

(Wybo Boersma)

Informatiecentrum Slag om Arnhem

In het gebouw van Volkshuisvesting Arnhem, aan de westzijde van de brug in Arnhem, zal op 19 september het 'Informatiecentrum Slag om Arnhem' worden geopend.

Het beheer van dit centrum komt in handen van het Airborne Museum. Het inrichtingsplan is ontwikkeld door het Utrechtse bureau Tinker Imagineers in samenwerking met het Airborne Museum, het Gelders Archief, de Gelderland Bibliotheek en het Arnheems Oorlogsmuseum 40-45. In het nieuwe centrum kunnen bezoekers van de John Frostbrug terecht voor informatie over de strijd om de Arnhemse verkeersbrug in september 1944. Het wordt echter geen museum.

Het centrum zal geheel worden bemand door vrijwilligers. De belangstelling hiervoor is zeer groot. Ongeveer 35 mensen hebben zich inmiddels aangemeld.

Legaat voor het museum

Op 6 november van het vorig jaar overleed ons lid Sander Kremer. Tijdens de Slag om Arnhem maakte Sander als 11-jarige jongen de strijd mee aan de Stationsweg in Oosterbeek.

In dat gebied vochten zowel Britse als Poolse troepen. De gevechten rond hun huis zijn door zijn moeder, mevrouw A.L.A. Kremer-Kingma, beschreven in het verhaal 'De Stationsweg in de vuurlinie', dat werd opgenomen in het in 1946 verschenen boek 'Niet Tevergeefs'. In het boek 'De Polen van Driel' (1990) geeft auteur George Cholewczynski een gedetailleerd overzicht van de strijd op de Stationsweg, dat hij illustreert met o.a. foto's van de familie Kremer (zie de pagina's 102-106).

Sander heeft altijd een diepgaande belangstelling gehad voor de geschiedenis van de Slag om Arnhem. Daarom besloot hij een aanzienlijk bedrag na te laten aan het Airborne Museum. Dit geld zal worden besteed aan een van de educatieve projecten, waarmee de jeugd op een eigentijdse wijze kennis kan nemen van deze ingrijpende periode uit onze geschiedenis.

Impressies van het weekend voor leden uit het Verenigd Koninkrijk

Op vrijdagmiddag 15 juni kwamen 25 Britse leden van de VVAM bijeen in Restaurant Schoonoord in Oosterbeek om deel te nemen aan het speciaal voor hen door Niall Cherry georganiseerde weekend. Nadat de Nederlandse leden Alex Junier, Patrick Pronk en Martin Peters zich bij ons hadden gevoegd, begonnen we met een tour door het noordelijk deel van de Perimeter.

Voor mij is het grote voordeel van dit soort tochten dat je allerlei details hoort en ziet, die je normaliter zouden ontgaan, zelfs als je alle boeken over de Slag om Arnhem zou hebben gelezen. Wanneer je wordt gewezen op een muur, waar je gewoon langs zou zijn gelopen, als je niet zou worden gewezen op het feit dat een tank zich in 1944 in deze muur had vast gereden, dan voegt dat nou juist die extra dimensie toe.

Op de verschillende locaties vertelde Niall wat er zich had afgespeeld. Ook hadden we het geluk dat we konden profiteren van de uitgebreide kennis van Steve Elsey, die veel extra informatie kon geven over de acties van de leden van het Glider Pilot Regiment. Op vrijdagavond waren we te gast in het Airborne Museum, waar Gerard Gijsbertsen, Bart van Genderen en ander Nederlandse leden van de VVAM ons bezig hielden.

Op zaterdagmorgen bezochten we de westkant van de Perimeter. Toen we bij de Van Lennepweg bij de

posities van het Border Regiment keken naar het restant van de mortier put, waar de beroemde foto werd gemaakt van Korporaal Jim McDowell, en de soldaten Norman Knight en Ron Tierney, vond een van de deelnemers iets wat leek op de resten van een schep, zoals gebruikt door de Airborne troepen. Of het ding echt dateerde uit 1944, of dat het er later was achtergelaten is niet duidelijk, maar de vondst veroorzaakte wel enige opwindning.

Via andere Border posities wandelden we naar de Westerbouwing waar onze Nederlandse gastheren hadden gezorgd voor een uitstekend lunchpakket. Daarna liepen we via het Kerkpad naar de Oude Kerk en het huis van Kate ter Horst. Hier voegde Robert Voskuil zich bij ons. Hij gaf een uitstekende en goed geïllustreerde uitleg over de acties van het 1st Light Regiment Royal Artillery. Voor mij was dit extra interessant omdat mijn vader, een Stafford, vijf dagen in een schuttersput in de uiterwaarden aan de zuidkant van de kerk had doorgebracht, om die artillerieposities te verdedigen. Een hoogtepunt was het moment dat Robert het houten bord, dat had behoord bij het commandopost van de 3rd Battery, te voorschijn haalde. Robert heeft dat bord al sinds het begin van de zestiger jaren in zijn bezit. Het verhaal hoe hij er aan kwam en de details over de vorige eigenaar – Captain Peter Wilkinson – werd verteld op de plaats waar de commandopost had gestaan.

Zondag maakten we een tocht met een aantal voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog langs verschillende plaatsen in de Betuwe en we eindigden bij de Airborne Begraafplaats.

Het weekend werd afgesloten in Schoonoord met een uitstekende maaltijd.

Uit naam van iedereen die deelnam, wil ik graag Niall Cherry bedanken voor de organisatie van de tour. Ik weet zeker dat we ons nauwelijks kunnen voorstellen hoeveel werk hij daarin heeft gestoken.

Ook wil ik graag onze Nederlandse gastheren bedanken, in het bijzonder Robert Sigmond, Robert Voskuil, Bart van Genderen, Gerard Gijsbertsen, Ivar Goedings en Erik van der Meiden voor hun kennis, gastvrijheid en vriendschap. Ook veel dank aan de chauffeurs van de voertuigen. Ik heb mij nu al ingeschreven voor de tour van 2009.

(John Howes)

Nieuws van Niall

Graag wil ik nogmaals de leden uit het Verenigd Koninkrijk bedanken, die de moeite hebben genomen om naar Oosterbeek te reizen om deel te nemen aan een excursie-weekend, dat succesvol genoemd mag worden, ondanks het feit dat het af en toe regende.

Het was leuk om iedereen te zien en ik wil ook graag de Oosterbeekse 'Airborne Mafia' danken voor hun hulp gedurende het weekend.

Er waren verschillende leden die voor het eerst mee gingen en het geeft voldoening om mee te kunnen delen dat zij allen weer geboekt hebben 2009. Kennelijk doen we het goed! Binnenkort begin ik met de voorbereidingen voor 2009. Zoals gewoonlijk willen we het aantal deelnemers beperken tot 25, maar we hebben nu al 18 reserveringen!

FOTO: VIA NIALL CHERRY

16 juni 2007. Voor aandachtig luisterende Britse leden legt Niall Cherry uit wat er zich in september 1944 heeft afgespeeld in de Perimeter.

Activiteiten in 2007

Datum:	Activiteit:	Georganiseerd door:	Toegankelijk voor niet leden:
8 september	Market Garden excursie II	Airborne Museum	ja
27-30 september	Battlefield Tour Ardenennen	Airborne Museum	ja
6 oktober	Herhaling Battlefield wandeling Onderlangs/Bovenover	VVAM	ja
November of december	Lezing	VVAM	ja

Aanvullingen en wijzigingen zullen op de website van de VVAM worden vermeld.

Wanneer er nog vragen zijn over het afgelopen 'UK weekend' of over dat van 2009, neem dan gerust contact met mij op.
(Niall Cherry)

Schenking Rode Kruisvlag

De 85-jarige Ton Gieling uit Oosterbeek heeft de Rode Kruisvlag, die hij in september 1944 gebruikte bij zijn werk als vrijwilliger bij St. Elisabeths Gasthuis, geschonken aan het Airborne Museum. Tijdens de Slag om Arnhem moesten hij en zijn collega's regelmatig gewonden ophalen. Om door vriend en vijand te worden herkend als gewondenverzorger, had hij de kleine vlag vastgemaakt op de rug van zijn witte jas. De vlag wordt momenteel tentoongesteld in de expositie 'De Verloren Slag', die nog tot 16 december te zien is in het Airborne Museum.

De heer Gieling heeft een aantal jaren geleden zijn herinneringen aan september 1944 op papier gezet en die publiceren we nu als Ministry bij deze Nieuwsbrief.

Reactie op Ministry 89

Graag wil ik reageren op Ministry 89 van juni 2006. Hierin stelt Ruurd Kok dat amateur metaaldetector hobbyisten schadelijk zijn voor bodemarchief en geschiedschrijving, omdat ze geen oog hebben voor de historische context en geen melding maken van hun vondsten. Kok pleit voor strenge regelgeving. Als *legale en juist erg context gerichte detector-amateur* wil ik daar op inhaken.

Wat ik in de praktijk heb gezien, is dat de regelgeving illegaal zoeken juist bevordert. Ik weet van zoekers, die liever de boete riskeren, dan het ongemak van de ontheffing. Zo verdwijnen vondsten in de illegaliteit, want deze zoekers maken uiteraard geen melding. De regels veroorzaken juist wat ze proberen te voorkomen en... gezocht wordt er toch!

Naarmate de tijd verstrijkt – en het aantal veteranen minder wordt – zal het Airborne Museum haar doelstellingen moeten veranderen, wil het niet deels zijn bestaansrecht verliezen. Net als bij de Wageningse 5 Mei viering, zal de focus verschuiven naar 'bewustwording', hier met de geschiedenis van de Market Garden als middel. De micro-details, die bodemvondsten genereren, zijn daarbij steeds minder relevant voor het grote publiek en steeds meer het terrein van – met alle respect – een select groepje 'krijgsgeschiedenis-puriteinen'.

Met deze argumenten wil ik pleiten voor een andere aanpak, waarin de detector juist een positieve rol kan vervullen. Ik heb gemerkt dat het vinden van het kleinste granaatscherfje in het veld heel veel doet bij mensen. Eigenhandig de oorlog vinden in je achtertuin, maakt meer indruk dan het grootste diorama in Hartenstein. Dit is leren door directe ervaring. Als het museum 'bewustwording' kiest boven 'geschiedschrijving', dan kan, juist ingezet, metaaldetectie de effectiviteit binnen die doelstelling vergroten en daarnaast méér geregistreerde vondsten, met gegevens over hun context, opleveren. Dit zou op alle fronten winst betekenen, lijkt me zo.

(Jobbe Wijnen)

Oproep voor leden in het Verenigd Koninkrijk

Leden, die geïnteresseerd zijn in een lezing over de Poolse Parachutisten Brigade tijdens de Tweede Wereldoorlog en hun rol tijdens de Slag om Arnhem, worden vriendelijk verzocht dit kenbaar te maken aan Niall Cherry. Bij voldoende belangstelling is Dr. Hal Sosabowski, kleinzoon van Generaal Stanislaw Sosabowski, bereid om deze lezing te houden. Dat zou op een nader te bepalen datum kunnen gebeuren in de buurt van Londen, bijvoorbeeld in Aldershot.

COLOFON

De Nieuwsbrief is een uitgave van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum Oosterbeek (Utrechtseweg 232, 6862 AZ Oosterbeek) en verschijnt vier keer per jaar. Het doel is bekendheid te geven aan het Airborne Museum, de Vereniging Vrienden en de geschiedenis van de Slag om Arnhem.

Telefoon museum: (026) 333 77 10

Redactie: drs. R.P.G.A. Voskuil en W. Boersma

Redactieadres: Utrechtseweg 232, 6862 AZ Oosterbeek, e-mail: vvam@airbornemuseum.org

Penningmeester/ledenadministratie: Frits Miedema, telefoon (026) 333 64 76, e-mail: fymiedema@planet.nl

Coördinatie verzending, archivering & distributie losse nummers: Chris van Roekel, Oosterbeek.

Vormgeving: Hildebrand DTP, Wageningen.

Druk: Drukkerij Verweij Wageningen B.V.